

YAŞAMDA MALİ ÇÖZÜM

(24 Nisan 2014)

Yahya ARIKAN

malicozum@ismmmo.org.tr

Son Virajda, Son Uyarı!

Faal kurumlar vergisi mükellefi yaklaşık 664 bin işletmenin beyanname vermesi için son günlerdeyiz. Gelen çok sayıda sorudan anlıyoruz ki, özellikle “gider” göstermek konusunda bazı hayati hatırlatmalar yapmakta fayda var.

Ne yazık ki, vergi mevzuatımız işletmelerin yaptıkları harcamaların tamamının vergi matrahından düşülmesine imkân vermiyor. “Kanunen kabul edilmeyen gider” kavramı işliyor, oysa bu giderlerin beyannameye kazanca ilave edilmesi gerekiyor. Ancak bazı harcamaların gider olarak dikkate alınıp alınmayacağı da büyük tartışma yaratıyor. Peki Gelir İdaresi tartışmalı konularda özgelelerde ne diyor? İşte yanıtı...

Özgeleler devrede

- Yabancı müşterilerin talepleriyle spor kulüplerinden kiralanacak localar için yapılan ödemeler, temsil ve ağırlama gideri olarak dikkate alınmıyor.
- Asıl borçlunun borcunu ödememesi dolayısıyla kefil olarak ödenen banka kredisi gider olarak dikkate alınmıyor.
- Şirketin yapmakta olduğu iki ayrı kat karşılığı inşaat işine ilişkin olarak, vergi mükellefi olmayan gerçek kişi arsa sahibi ile imzalanan sözleşme dikkate alınır. Buna göre, arsa sahibi adına şirketçe karşılanan tapu, ruhsat ve proje tasdik harçları, yapı denetim ücretleri ile sözleşme damga vergileri ve benzeri ödemeler için düzenlenen belgeler, gider belgesi olarak kullanılamaz ve bu harcamalar kurum kazancının tespitinde gider veya maliyet gösterilemez.
- Mahkeme kararına göre % 50 kusur oranı dikkate alınmak suretiyle hesaplanarak ödenen tazminat, geçici iş görmezlik ödeneği ve hastane masrafları da kurumlar vergisi matrahında gider olamaz.
- Şirketçe senedin vade tarihinde ödenecek kıdem tazminat tutarları, ödemenin yapıldığı vade tarihi itibarıyla kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılabilir. Yani nakden ödeme yapılmadan gider kaydı yapılamaz.
- Dil kursuna katılan personel için dil kursu düzenleyen kuruluşa veya kursa katılan personele ödenecek ders ücretinin bir kısmını şirket karşılamışsa, ücret ödemesi kabul edilerek vergilendirilir. Dolayısıyla, bu kurslara yapılan ödemeleri doğrudan giderleştirmek mümkün değil.
- SGK tarafından re'sen tahakkuk ettirilen sigorta primleri ve fark işçilikleri fiilen kuruma ödendiği tarihte gider olarak dikkate alınabilir. Hesaplanan sigorta primleri nedeniyle söz konusu kuruma ödenen para cezaları ile gecikme zamları ve faizleri ise kurum kazancından indirilemez.
- Şirket ortaklarına ait SGK primlerinin kurum kazancından indirilmesi mümkün değil. Ancak, anonim şirketlerin kurucu ortakları adına anılan kanun çerçevesinde ödenen SGK primleri, anonim şirkete ortaklık nedeniyle elde ettikleri menkul

sermaye iratlarının beyanında yıllık gelirden indirilebilir. Söz konusu primler kurum kazancının tespitinde ise ayrıca gider olarak dikkate alınmaz.

Evet, özeldeler böyle diyor. Bu satırlar yetmediği için Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 11. maddesini uzun uzun sıralamıyoruz. İsteyenlerle ayrıntısını da paylaşabiliriz, ama sanırım beyanname öncesi en iyisi "daha fazla dikkat!".

Engelliye 'teşvik' nasıl?

2013 yılı itibariyle Türkiye'de engelli sayısı 1 milyon 600 binler civarında. Kayıt altında olmayanlar da eklenince, bu sayısının çok büyük rakamlarda olduğu belirtiliyor. Bu rakamlara karşın, Türkiye'de çalışan engelli sayısı kamu ve özel birlikte olmak üzere yalnızca 125 bin düzeyinde.

Tablo böyleyken engelli işçi çalıştırmaya teşvik yaşamsal öneme sahip bir konu haline geliyor. Peki bakalım bu konuda yasalar ne diyor?

Halen 50 veya daha fazla işçi çalıştırılan özel sektör işyerlerinde ait aynı ildeki işyerlerinde çalıştırılan işçilerin toplam sayısının yüzde 3'ü oranında engelli sigortalı çalıştırması yükümlülüğü var. Bu kişilerin en az yüzde 40 oranında rapor almış olmaları gerekli.

Kapsam genişledi

Engelli sigortalıların SGK primlerinin ödenmesinde ise asgari ücret üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hisselerinin Hazinece karşılanması hükmü var. Bu teşvikten yararlanabilmek amacıyla aylık prim ve hizmet belgelerinin 14857 sayılı Kanun türü seçilerek verilmesi gerekli. 1 Mart 2011 tarihinden itibaren engelli teşvikinden yararlanan personel için, aynı anda beş puanlık prim teşvikinden de yararlanılabiliyor

4857 sayılı Kanununun 30/3. Maddesine göre; korumalı işyerlerinde çalıştırılan engelli sigortalıların, prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hisselerinin tamamı ödeniyor. Yine kontenjan fazlası engelli çalıştıran, yükümlü olmadıkları halde engelli çalıştıran işverenler her bir engelli için prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hisselerinin tamamı da Hazinece karşılanıyor.

***

SORU-CEVAP

SAĞLIK PRİMİNE SGK CEZASI

Çalışanlarımıza Tamamlayıcı Sağlık Sigortası yapıp, primini cebimizden ödeyeceğiz. Aynı nakdi yardıma girer mi, bu tutarlar için devlete ayrıca SSK primi ödeyecek miyiz?

Cemal Atar

5510 Sayılı Kanun'da "Prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkaktan o ay içinde yapılan ödemelerin ve işverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen tutarların prime esas kazancın tespitinde dikkate alınacağı" yazar. Ancak diğer bir madde ise, işverenlerce sigortalılar için ödenen ve aylık toplamı asgari ücretin yüzde 30'nu geçmeyen özel sağlık sigortası primi ve bireysel emeklilik katkı payları tutarlarının prime esas kazançta tabi olmayacağını belirtir. Yani asgari ücretin

yüzde 30'undan fazla ödenen tamamlayıcı sağlık sigortaları prime tabi olur. Tablo böyleyken, SGK sağlık maliyetlerini düşüren işverenlere destek olmak yerine bir de bu işverenlerden SGK primi istenerek adeta cezalandırılmaktadır. Anlaşılır gibi değil!